

Examen VMBO-KB

2010

tijdvak 2
maandag 21 juni
13.30 - 15.30 uur

Nederlands CSE KB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak alle opdrachten in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 23 vragen, een samenvattingsopdracht en een schrijfopdracht.
Voor dit examen zijn maximaal 50 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

KB-0011-a-10-2-o

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.allexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Tekst 1

4p **1 Zoekend lezen**

Lees eerst onderstaande vragen en zoek vervolgens naar het antwoord in de tekst.

- 1 Accommodaties, zoals hotelkamers en bungalows, worden door de ANVR ingedeeld in klassen. Hoeveel klassen heeft die classificatie?
- 2 Hoe lang is een gemiddeld standaardbed?
- 3 Welke huisdieren hebben een EU-paspoort nodig, als ze meegenomen worden op reis naar het buitenland?
- 4 Wat betekent de afkorting VP in de prijstabel?
- 5 Gedurende welke uren is er annulering mogelijk op zaterdag?
- 6 Noem vier instanties waar je informatie kunt krijgen over gezondheidsadviezen voor reisbestemmingen.
- 7 Indien je problemen ter plaatse hebt, welk noodnummer moet je dan bellen?
- 8 Welk bedrag moet je betalen voor alle reserveringskosten?
- 9 Hoeveel dagen voor vertrek worden de reisbescheiden afgeleverd bij het reisbureau?
- 10 Als de prijzen in de brochure van de reisorganisatie en in het boekingssysteem niet dezelfde zijn, welke prijs geldt dan?

Tekst 2

11p **2 Samenvattingsopdracht**

Maak een samenvatting van de tekst *Veiliger vuurwerk, maar onveilige arbeidsomstandigheden* in maximaal 175 woorden. Besteed alleen aandacht aan de volgende punten:

- 1 de twee veranderingen in de regels voor vuurwerk sinds 2006
- 2 de drie belangrijkste oorzaken van ongelukken sinds begin 2006
- 3 twee nieuwe elementen in de vuurwerkcampagne van de Stichting Consument en Veiligheid
- 4 de algemene oorzaak van de slechte werkomstandigheden in de vuurwerkindustrie in China
- 5 de twee belangrijkste redenen waarom Nederlandse importeurs fabrieken in China bezoeken
- 6 de reden waarom Nederlandse importeurs meestal niets doen aan de werkomstandigheden in de Chinese fabrieken
- 7 de twee gevolgen die Martijn van Roekel bedoelt in zijn afspraak met Chinese vuurwerkfabrikanten.

Maak er een goedlopend geheel van. Gebruik geen telegramstijl. Tel de woorden in je samenvatting en zet het aantal eronder. Zet de titel van de tekst erboven.

Tekst 3

- 1p 3 Uit welke zin in de tekst blijkt het duidelijkst, dat deze advertentie niet voor een bepaalde groep, maar voor iedereen is bedoeld?
- A Jong, oud, man, vrouw: iedereen kan een hartstilstand krijgen.
 - B Snelle en doeltreffende hulp van omstanders is dus van levensbelang.
 - C Toelatingseisen zijn er niet.
 - D Zorg dat u weet wat u moet doen.
- 1p 4 In welk tekstgedeelte staat het duidelijkst wat je moet doen, als je op straat te maken krijgt met een hartstilstand bij een voorbijganger?
- A in de zwarte balk (Geef u op voor een reanimatie- en AED-cursus)
 - B in de eerste alinea (Elke week ... van levensbelang.)
 - C in de tweede alinea (De overlevingskans ... toedient.)
 - D in de derde alinea (Zorg dat ... (lokaal tarief).)
- 1p 5 Welke relatie bestaat er volgens de tekst tussen de twee afgebeelde personen? de relatie tussen
- A een man en zijn jonge vriend
 - B een zieke en een gezonde man
 - C slachtoffer en hulpverlener
 - D vader en zoon

Tekst 4

- 1p 6 Welk verband is er tussen alinea 1 en 2?
- A Alinea 1 en 2 vormen een tegenstelling.
 - B Alinea 1 en 2 vormen samen een opsomming.
 - C Alinea 2 noemt gevolgen van de inhoud van alinea 1.
 - D Alinea 2 noemt een voorbeeld voor wat er in alinea 1 is gesteld.
- 1p 7 Welke tegenstelling wordt er genoemd in alinea 1?
- 1p 8 Noem drie redenen die de populariteit van wokrestaurants verklaren. Haal je antwoord uit de alinea's 3 tot en met 6.
- 1p 9 Wat is het verband tussen alinea 5 en 6?
- A Alinea 5 en 6 vormen een tegenstelling.
 - B Alinea 5 en 6 vormen samen een opsomming.
 - C Alinea 5 noemt een oorzaak en in alinea 6 staan de gevolgen daarvan.
 - D Alinea 5 noemt een verschijnsel en in alinea 6 wordt dit verklaard.
- 1p 10 Welk kopje geeft het best de inhoud weer van de alinea's 8 en 9?
- A Fast food wokrestaurants
 - B Nieuwe varianten van het wokrestaurant
 - C Ondergang van het wokrestaurant
 - D Wokken in luxe wegrestaurants

- 1p 11 Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?
- A Door de komst van de fastfood wokrestaurants neemt de populariteit van de grote wokrestaurants af.
 - B Het aantal wokrestaurants groeit snel, doordat de gasten zelf een lekkere, gezonde en goedkope maaltijd kunnen samenstellen.
 - C In de toekomst zullen alleen de beste wokrestaurants blijven bestaan.
 - D Wokrestaurants trekken veel bezoekers door de economische verslechtering.
- 1p 12 Een schrijver kan in een tekst gebruikmaken van:
- 1 feiten
 - 2 de mening van de schrijver
 - 3 de mening van anderen.
- Waarvan maakt de schrijver in deze tekst gebruik?
- A alleen 1 en 2
 - B alleen 1 en 3
 - C alleen 2 en 3
 - D 1, 2 en 3

Tekst 5

- 1p 13 Hoe wordt het onderwerp van deze tekst in alinea 1 ingeleid?
- Het onderwerp wordt ingeleid door
- A de aanleiding noemen voor het schrijven van de tekst.
 - B de belangrijkste conclusie vooraf te geven.
 - C een voor de tekst belangrijke vraag te stellen.
 - D enkele belangrijke kanten ervan te noemen.

Gebruik de volgende informatie voor het beantwoorden van de vragen 14 en 15.

De tekst kan worden verdeeld in vier delen:

Deel 1: alinea 1

Deel 2: alinea's 2 tot en met 5

Deel 3: alinea's 6 tot en met 9

Deel 4: alinea 10.

- 1p 14 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 2 (alinea's 2 tot en met 5)?
- A De ontwikkelingen bij de productie van geuren
 - B De rol van de economie bij het gebruik van geuren
 - C De rol van de geurindustrie in een land
 - D De rol van geuren nu en in de toekomst
- 1p 15 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 3 (alinea's 6 tot en met 9)?
- A Beïnvloeding van huizenkopers door geuren
 - B Beïnvloeding van werknemers door geuren
 - C Toepassingen van geuren bij verkoop van auto's
 - D Toepassingen van geuren om mensen te beïnvloeden

- 1p **16** Hoe wordt de tekst afgesloten in alinea 10?
In alinea 10 wordt
A een conclusie getrokken.
B een nieuw element aan de orde gesteld.
C een vergissing rechtgezet.
D een waarschuwing gegeven.
- 1p **17** Wat is het verband tussen alinea 7 en alinea 8?
A Alinea 7 en 8 vormen een tegenstelling.
B Alinea 7 en 8 vormen samen een opsomming.
C Alinea 8 geeft uitleg bij wat in alinea 7 wordt genoemd.
D Alinea 8 noemt een voorbeeld van wat in alinea 7 wordt gezegd.
- 1p **18** Hoe sluit alinea 9 aan bij de alinea's 6 tot en met 8?
A Alinea's 6 tot en met 8 en alinea 9 vormen een tegenstelling.
B In alinea 9 staat een conclusie van wat in alinea's 6 tot en met 8 wordt genoemd.
C In alinea 9 staat een nieuw gebruik van geur naast het geurgebruik uit alinea's 6 tot en met 8.
D In alinea 9 staat een voorbeeld van geurgebruik dat in alinea's 6 tot en met 8 wordt beschreven.
- 1p **19** De industrie bevordert ook zelf het gebruik van geuren door de consument.
→ Citeer de zin uit de alinea's 4 tot en met 6 waaruit dat het duidelijkste blijkt.
- 1p **20** "Die activiteit resulteert, simpel gezegd, in een onbehaaglijk gevoel en het idee van 'zo snel mogelijk weg wezen'." (regels 13-16).
→ In welke alinea wordt hiervan een commerciële toepassing gegeven?

Gebruik onderstaande tekst voor het beantwoorden van de vragen 21 en 22.

Een schrijver van een tekst kan gebruikmaken van:

- 1 feiten
- 2 de eigen mening
- 3 de mening van anderen.

- 1p **21** Waarvan maakt de schrijver in alinea 3 vooral gebruik?
A 1
B 2
C 3
- 1p **22** Waarvan maakt de schrijver in alinea 6 vooral gebruik?
A 1
B 2
C 3
- 1p **23** Wat is het belangrijkste doel van de schrijver met deze tekst?
A gevoelens tot uitdrukking brengen
B informeren
C overtuigen
D tot handelen aansporen

- 1p 24 Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte weer van deze tekst?
- A De geurindustrie krijgt steeds meer invloed op de wetgeving en de politiek in West-Europese landen.
 - B De geurindustrie zorgt ervoor, dat geuren in ons leven een steeds belangrijker rol gaan spelen.
 - C In de toekomst zal de invloed van geuren ook een rol gaan spelen bij het beïnvloeden van prestaties van werknemers.
 - D Zowel op de huizenmarkt als bij de auto-industrie wordt er steeds meer met geuren gewerkt om de consument te beïnvloeden.

Schrijfofdracht

Verplaats je in de volgende situatie en bedenk daarbij dat als er in een opdracht 'je', 'jij' of 'jou(w)' staat, je telkens je eigen naam en/of adres en/of postcode en/of woonplaats moet invullen.

De directie van jouw school wil geuren via de airconditioningskanalen gaan verspreiden. De directie heeft informatie ingewonnen bij een aantal bedrijven in Nederland. Deze bedrijven hebben positieve ervaringen opgedaan met het inzetten van geuren. Het werktempo en de werklust zijn binnen deze bedrijven enorm gestegen. De directie ziet het inzetten van geuren als het middel om ongeïnteresseerde en ongemotiveerde leerlingen weer aan het werk te krijgen. In jouw klas komt een discussie over dit onderwerp op gang. Jij en jouw klasgenoten zijn het totaal niet eens met het inzetten van geuren. Sommigen wijzen op leerlingen die last hebben van astma of die allergisch zijn voor bepaalde stoffen. Jullie docent maatschappijleer is het wel met de directie eens. Volgens de docent heeft het inzetten van bepaalde geuren ook een positieve uitwerking op rokers. Zij schijnen door deze geuren minder behoefte aan roken te hebben.

De discussie loopt hoog op. Discussiepunten zijn onder andere de invloed van geuren op de werklust, op het werktempo en op de gezondheid en verder de wettelijke regels over rechten van leerlingen en schooldirecties.

De discussie leidt tot niets. De docent is voor het inzetten van geuren en jij en je klasgenoten zijn tegen. Jij stelt daarom voor om een brief te schrijven aan de oudervereniging van jouw school waarin je de bezwaren van jou en jouw klasgenoten tegen het inzetten van geuren duidelijk maakt. Jouw docent vindt het een prima idee en vraagt jou om namens de klas de brief te schrijven.

13p **25 Opdracht: een zakelijke brief.**

Je schrijft een zakelijke brief aan de oudervereniging van je eigen school. Je dateert de brief op 2 februari 2010.

Besteed in je brief aandacht aan de volgende punten.

- Stel jezelf voor en vermeld je klas en je docent maatschappijleer.
- Noem het plan van de directie betreffende het inzetten van geuren en vermeld minstens drie discussiepunten uit de discussies in jouw klas.
- Maak duidelijk dat volgens jou en jouw klasgenoten op school geen geuren mogen worden ingezet en noem daarvoor twee argumenten. Die argumenten mag je uit bovenstaande tekst halen of uit je eigen schoolervaring.
- Vraag naar het standpunt van de oudervereniging en vraag in hoeverre de ouders jou en jouw klasgenoten kunnen helpen.
- Bedank de oudervereniging voor de aandacht die zij aan je brief besteedt.
- Vraag of je op korte termijn bericht terug kunt krijgen.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.